

Notitie : Quickscan flora en fauna Bestemmingsplan Rond Deel 14-16-18 Bladel

Datum : 12 juni 2017
Opdrachtgever : Gemeente Bladel
Projectnummer : 211x09151
Opgesteld door : Ineke Kroes

Er zijn plannen voor de vormverandering van het bestaande bouwvlak en bestemmingsvlak ten behoeve van de realisatie van een aardappelloods aan het Rond Deel 14-16-18 te Bladel. Bij ruimtelijke planvorming is een toetsing aan de natuurwetgeving verplicht. Door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek is een beoordeling gemaakt van de effecten die het plan zal hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

Natuurbescherming in Nederland

De bescherming van de natuur is per 1 januari 2017 in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze wet vormt voor wat betreft soortenbescherming en gebiedsbescherming een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van het Natuur Netwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Gebiedsbescherming vanuit de Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming, heeft voor wat betreft gebiedsbescherming betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden en de Beschermde natuurmonumenten. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijk merkbare significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied (of Beschermde natuurmonument) zijn vergunningsplichtig.

Gebiedsbescherming vanuit Provinciaal beleid

De provinciale groenstructuur bestaande uit het Natuur Netwerk Brabant (voormalig EHS) en Groenblauwe Mantel zijn ruimtelijk vastgelegd in de partieel herziene Verordening ruimte 2014 (18 november 2016). Het Natuur Netwerk Brabant is een robuust netwerk van natuurgebieden en tussenliggende verbindingzones. Dit netwerk bestaat uit bestaande natuurgebieden, nieuwe aan te leggen natuur en verbindingzones tussen de gebieden. Ook de beheergebieden voor agrarische natuurbeheer behoren tot het Natuur Netwerk Brabant. De feitelijke beleidsmatige gebiedsbescherming vindt plaats middels de uitwerking van het provinciaal beleid in de gemeentelijke bestemmingsplannen.

Soortenbescherming vanuit de Wet natuurbescherming

Soortenbescherming vanuit de Wet natuurbescherming, heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, een aantal vissen, libellen en vlinders, enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten en een aantal vaatplanten. Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die niet onder de aangewezen bescherming vallen, of die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt de zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 1.10 Wnb). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Vanaf 1 januari 2017 moet, onder de Wet natuurbescherming, bij ruimtelijke ontwikkelingen naast de zorgplicht ook rekening gehouden worden met juridisch zwaarder beschermde soorten vanuit nationaal en Europees oogpunt. Beschermde soorten vanuit nationaal oogpunt betreffen soorten uit 'bijlage A en B' van de Wet natuurbescherming. Beschermde soorten vanuit Europees oogpunt betreffen soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, de soorten uit Bijlage 1 en 2 Verdrag van Bern, en Bijlage 1 verdrag van Bonn, en alle in Europa inheemse vogels (Vogelrichtlijn).

Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouw bewonende vogelsoorten ('categorie 1-4 soorten') zijn de nesten en de functionele leefomgeving jaarrond beschermend. Ten slotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten'). Vooralsnog is het uitgangspunt dat deze indeling gehandhaafd blijft, totdat de provincies deze hebben aangepast en vastgesteld.

Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor, dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op, dan dient er gekeken te worden of er passende maatregelen getroffen kunnen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust en verblijfplaats te garanderen.

Werkwijze quickscan flora en fauna

In de quickscan zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen de aanwezige natuurwaarden vanuit de Wet natuurbescherming en planologisch beschermde natuurwaarden. Deze werkwijze vloeit voort uit de brochure 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van Economische Zaken van december 2016.

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is op 27 mei 2017 door een ecooloog van BRO¹ een verkennend veldbezoek gebracht aan het plangebied. Mogelijke verblijfplaatsen en sporen

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010).

van dieren zijn onderzocht. Hierbij is onder andere gebruik gemaakt van de checklist aanwezigheid (inschatten mogelijke aanwezigheid vleermuizen in een Flora- en faunawet vooronderzoek) uit het Vleermuisprotocol versie 13 maart 2017. Naast een veldbezoek is er een bronnenonderzoek gedaan. Voor dit bronnenonderzoek is onder meer gebruik gemaakt van de quickscanhulp (quickscanhulp.nl). De quickscanhulp geeft een overzicht van gegevens (van de afgelopen vijf jaar) uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens.

Aan de hand van het uitgevoerde onderzoek is vervolgens beoordeeld welke beschermde soorten daadwerkelijk voor (kunnen) komen binnen het plangebied en is er vervolgens een inschatting gemaakt van de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

Beschrijving van het plangebied

De beschrijving van het plangebied omvat de ligging, de huidige situatie en de toekomstige situatie.

Ligging van het plangebied

Het plangebied is gelokaliseerd aan de westzijde van de kern Bladel. Amersfoortcoördinaten van het midden van het plangebied zijn X= 142.074, Y= 375.110. Het plangebied is rood omkaderd weergegeven op de luchtfoto (figuur 1) en weergegeven als een rode ster op de topografische kaart (figuur 2).

Figuur 1: Luchtfoto plangebied. Het plangebied is rood omlijnd.

De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EL&I genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

Figuur 2: Topografische kaart plangebied. De ster geeft het midden van de locatie aan.

Huidige situatie

Het plangebied bevindt zich direct ten noordwesten van de kern van Bladel. Het bestaat deels uit een braakliggend terrein, op een aardappelverwerkingsbedrijf, waarop het frame van een nieuw te bouwen aardappelloods aanwezig is, samen met een relatief grote hoeveelheid sloopmateriaal. Ten noorden van dit braakliggend terrein ligt een aardappelveld met een coniferenhaag. Aan noord- zuid- en westzijde is het plangebied begrensd door kleinschalig agrarisch landschap. Ten oosten van het plangebied is bedrijvigheid, voornamelijk agrarisch getint, met verderop ten oosten van het plangebied de bebouwde kom. Ten westen van het plangebied loopt de Raamloop, een beekje behorend tot het Natuur Netwerk Brabant. De volgende afbeeldingen (figuur 3 t/m 6 op de volgende bladzijde) geven een impressie van het plangebied en de directe omgeving.

Toekomstige (geplande) situatie

In de toekomst zal op het plangebied de aardappelloods afgebouwd worden (zie figuur 3 en 4 voor de constructie die reeds staat op het perceel). Het aanwezige bouwvlak en bestemmingsvlak 'Bedrijf' dient hiervoor van vorm veranderd te worden. Daarnaast wordt de opslag van grond en puin opgeheven, zodanig dat er geen conflicten ontstaan met de omringende landschapselementen. Ook wordt de verharding, gelegen buiten het bouwvlak en bestemmingsvlak, en de rijen coniferen verwijderd. Figuur 7 (op de volgende bladzijde) geeft de gewenste toekomstige situatie weer.

Fig. 3. Overzicht van het plangebied. Foto genomen in westelijke richting vanaf het Rond Deel.

Fig. 4. Overzicht van het deel van het plangebied waar het frame van de nieuw te bouwen aardappelloods staat.

Fig. 5. Foto genomen vanaf het aardappelveld direct naast het deel van het plangebied, met het frame van het gewenste aardappelloods en de bouwmaterialen en sloopmaterialen.

Fig. 6. Aardappelveld met coniferen haag aan de noordzijde van het plangebied.

Figuur 7: Gewenste situatie. 1; vormverandering bestemmingsvlak en bouwvlak, 2; aanplant nieuwe beplanting, 3; verwijderen aanwezige verhardingen en beplantingen

Toetsing gebiedsbescherming

Wettelijke gebiedsbescherming

Het dichtstbijzijnde wettelijk beschermde natuurgebied Natura 2000-gebied “Kempenland West” ligt op ca. 2,8 km van het plangebied. Gezien de afstand tot dit Natura 2000-gebied en gezien de aard van deze ontwikkeling, te weten het verplaatsen van een bouwvlak, het verwijderen van bestrating en aanplant van nieuwe beplanting, zijn significante effecten op voorhand uitgesloten. In de planvorming hoeft derhalve verder geen rekening gehouden te worden met de Wet natuurbescherming.

Planologische gebiedsbescherming

Het plangebied waar de vormverandering van het bouwvlak plaatsvindt ligt geheel buiten het Natuur Netwerk Brabant, het attentiegebied ecologische hoofdstructuur en het behoud en herstel watersystemen. Gezien de ligging buiten de begrensde planologische gebiedsbescherming zijn negatieve effecten op planologisch beschermde gebieden (het Natuur Netwerk Brabant en het attentiegebied) uitgesloten. In de planvorming hoeft om die reden verder geen rekening gehouden te worden met planologische beschermde gebieden.

Toetsing soortbescherming

Vaatplanten

Tijdens het veldbezoek zijn er geen beschermde soorten planten aangetroffen binnen het plangebied. Het plangebied bestaat grotendeels uit braakliggend terrein, verhard terrein en een aardappelveld met een coniferenrij. In de directe omgeving is de drijvende waterweegbree (Wnb-hrl) bekend. Het plangebied biedt echter geen geschikt water voor de drijvende waterweegbree, schoon voedselarm tot matig voedselrijk water nodig heeft. Er is binnen dit plangebied geen geschikte standplaats voor beschermde vaatplanten. Het voorkomen van beschermde vaatplanten wordt in zijn geheel op voorhand uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied vormt mogelijk geschikt leefgebied voor een enkele algemeen beschermde grondgebonden zoogdiersoorten zoals verschillende muizensoorten, haas, konijn egel etc. (Wnb-andere soorten), waarvoor een provinciale vrijstelling Provincie Noord-Brabant geldt. Er zijn geen sporen van beschermde grondgebonden zoogdieren aangetroffen. Er zijn echter wel vanuit de directe omgeving waarnemingen bekend van de eekhoorn, bunzing en steenmarter (Wnb-andere soorten).

Effectbeoordeling

Het plangebied bevat geen bomen die geschikt zijn voor eekhoorns. Er zijn geen eekhoornnesten aangetroffen binnen het plangebied. Het plangebied is wel geschikt voor steenmarter en bunzing die binnen het plangebied ruim voldoende dekkingsmogelijkheden vinden. Om die reden is het noodzakelijk om te werkzaamheden uit te voeren met behulp van een ecologisch werkprotocol voor steenmarter en bunzing. Overige strenger beschermde grondgebonden zoogdieren zijn redelijkerwijze uitgesloten.

In het kader van de algemene zorgplicht is het altijd noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. In het kader van deze algemene zorgplicht zijn geen specifieke maatregelen nodig.

Vleermuizen

Uit het plangebied en/of omgeving zijn waarnemingen bekend van o.a. gewone dwergvleermuis, gewone en grijze grootoorvleermuis en franjestaart (wnb-hrl). Tijdens het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van potentiële vaste verblijfplaatsen voor vleermuizen binnen het plangebied. Op het perceel staat een woonhuis met bijgebouwen. Dit woonhuis blijft staan, er worden geen (bij)gebouwen afgebroken. Er staan op het plangebied buiten het huis om, geen gebouwen die geschikt zijn voor vleermuizen en er zijn binnen de grenzen van het plangebied geen bomen met geschikte holtes of spleten voor vleermuizen. De coniferenrij langs het aardappelveld kan mogelijk als vliegroute of foerageergebied dienen, ten westen van het plangebied loopt de Raamloop.

Effectbeoordeling

Alle bebouwing (inclusief de constructie van de toekomstige aardappelloods) blijft staan. Er verdwijnen geen potentiële verblijfplaatsen voor gebouwbewonende vleermuizen. Er staan geen bomen op het plangebied met holtes of spleten, die mogelijk geschikt zouden kunnen zijn voor boombewonende vleermuizen. Door de ingreep verdwijnen er geen vaste rust- of verblijfplaatsen voor vleermuizen. Er zou mogelijk, door het verdwijnen van groen foerageergebied of vliegroutes aangetast kunnen worden. Er is echter in de omgeving ruim voldoende foerageergebied aanwezig. De enig mogelijke vliegroute, de coniferenrij langs het aardappelveld, heeft een open einde en fungeert niet als verbinding tussen foerageergebieden. Het is geen essentiële vliegroute. Er verdwijnt geen essentieel foerageergebied of vliegroute. Negatieve effecten op vleermuizen zijn redelijkerwijze uitgesloten.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn nabij het plangebied enkele zangvogels (merel, koolmees, vink) waargenomen. In de nabije omgeving zijn waarnemingen bekend van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zoals gierzwaluw, huismus en enkele roofvogels, zoals boomvalk, buizerd, havik, steenuil, etc. Binnen het plangebied zijn voor deze soorten geen geschikte nestlocaties aangetroffen. Mogelijk is het woonhuis geschikt voor huismus. Het woonhuis blijft echter intact. Er zijn binnen het plangebied geen bomen aanwezig met grote takkennesten.

Effectenbeoordeling

Er verdwijnen door de ingreep geen vaste rust of verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten. Het woonhuis, wat mogelijk geschikt is voor huismus, blijft staan. Er verdwijnt geen foerageergebied voor roofvogels, het aardappelveld is ongeschikt als foerageergebied, en het overige deel van het plangebied bestaat uit bestrating en opslag. Er verdwijnt in die zin geen essentieel foerageergebied voor roofvogels. Negatieve effecten voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zijn redelijkerwijze op voorhand uitgesloten.

De opgaande begroeiing rondom het plangebied biedt geschikte nestlocaties voor broedvogels. Met de planontwikkeling kan er verstoring van broedende vogels plaatsvinden. Door werkzaamheden hier buiten de broedperiode (als broedseizoen kan de periode tussen half maart en half juli globaal worden aangehouden) uit te voeren dan wel te starten, wordt de kans

op negatieve effecten geminimaliseerd. Indien op een locatie geen bewoonde nesten, broedende of nestelende vogels aanwezig zijn, mogen ook tijdens het broedseizoen werkzaamheden worden uitgevoerd. Het is dan wel vereist dat voor aanvang van werkzaamheden het opgaande groen geïnspecteerd wordt op aanwezige bewoonde nesten, legfels of nestjongen en, indien deze aanwezig zijn, de werkzaamheden uit te stellen tot nadat de jongen zijn uitgevlogen.

Vissen, amfibieën en reptielen

Binnen het plangebied waar de vormverandering van het bouwvlak plaatsvindt, is geen oppervlaktewater aanwezig. Negatieve effecten op vissen en van voortplantingsplaatsen van amfibieën zijn hiermee op voorhand uitgesloten. Er zijn geen sporen van amfibieën of reptielen aangetroffen binnen het plangebied. Er is wel een waterhoudende sloot/beek langs de westkant van het plangebied. Deze sloot blijft intact.

Er zijn vanuit de omgeving geen beschermde vissen bekend. Wel is de alpenwatersalamander (Wnb-andere soorten) vanuit de omgeving bekend. Het achterste deel van het plangebied is mogelijk geschikt als landhabitat voor de alpenwatersalamander. Om risico's op overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen is het noodzakelijk om de werkzaamheden uit te voeren volgens een ecologisch werkprotocol.

Binnen het plangebied zijn daarnaast mogelijk zwerfende exemplaren van een algemene soort te verwachten zoals bruine kikker of gewone pad (Wnb-andere soorten, vrijstelling Provincie Noord-Brabant). Het voorkomen van reptielen binnen het plangebied wordt, gezien de ongeschikte biotoop, uitgesloten.

In het kader van de algemene zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht zijn geen specifieke maatregelen nodig.

Beschermde ongewervelde diersoorten

Het plangebied biedt geen geschikt biotoop voor beschermde ongewervelde diersoorten vanwege het ontbreken van geschikte waardplanten. Vanuit de omgeving is de bosbeekjuffer (Wnb-andere soorten) bekend. Er is echter geen water binnen het plangebied, en om die reden geen habitat voor de bosbeekjuffer. Negatieve effecten voor beschermde ongewervelde soorten zijn daarmee op voorhand uitgesloten.

Conclusies gebiedsbescherming

- Gezien de afstand tot en de aard van de ontwikkeling zijn negatieve effecten op omliggende Natura 2000-gebieden op voorhand uitgesloten. In de planvorming hoeft derhalve verder geen rekening gehouden te worden met de Wet natuurbescherming.
- Het plangebied waar de vormverandering van het bouwvlak plaatsvindt ligt geheel buiten het Natuur Netwerk Brabant, het attentiegebied ecologische hoofdstructuur en het behoud en herstel watersystemen. Gezien de ligging buiten de begrensde planologische gebiedsbescherming zijn negatieve effecten op planologisch beschermde gebieden (het Natuur Netwerk Brabant en het attentiegebied) uitgesloten. De planvorming heeft verder geen negatieve invloed op planologische beschermde gebieden.

Conclusies soortbescherming

- De aanwezigheid van de uit de omgeving bekende alpenwatersalamander, steenmarter en bunzing (allen Wnb-andere soorten) is niet op voorhand uit te sluiten. Indien men echter de werkt volgens een op maat geschreven, bindend ecologisch werkprotocol kan verstoring van deze beschermde soorten, en overtreding van de Wet natuurbescherming, voorkomen worden.
- Het plangebied vormt mogelijk geschikt leefgebied voor een enkele algemeen beschermde grondgebonden zoogdiersoort zoals konijn, verschillende muizensoorten, en algemeen beschermde amfibieën zoals gewone pad en middelste groene kikker (Wnb-andere soorten, provinciale vrijstelling Provincie Noord-Brabant). Voor de genoemde soorten geldt een provinciale vrijstelling van de Wet natuurbescherming bij ruimtelijke ontwikkelingen. Hiervoor geldt echter wel de algemene zorgplicht.
- Binnen het plangebied zijn enkele broedende vogels te verwachten in de beplanting rondom de percelen. Door werkzaamheden in de directe omgeving van de bomen en houtige beplanting kan er verstoring van broedende vogels plaatsvinden. Door werkzaamheden buiten de broedperiode (als broedseizoen kan de periode tussen half maart en half juli globaal worden aangehouden) uit te voeren dan wel te starten, wordt de kans op negatieve effecten geminimaliseerd. Indien op een locatie geen bewoonde nesten, broedende of nestelende vogels aanwezig zijn, mogen ook tijdens het broedseizoen werkzaamheden worden uitgevoerd. Het is dan wel vereist dat voor aanvang van werkzaamheden het opgaande groen geïnspecteerd wordt op aanwezige bewoonde nesten, legsels of nestjongen en, indien deze aanwezig zijn, de werkzaamheden uit te stellen tot nadat de jongen zijn uitgevlogen.
- Binnen het plangebied, zijn geen zwaarder beschermde soorten vaatplanten, vleermuizen, vogels, vissen, reptielen en overige ongewervelden (zoals bijv. zeldzame dagvlinders en libellen) te verwachten. Negatieve effecten voor deze soortgroepen zijn op voorhand uitgesloten met inachtneming van de zorgplicht.
- In het kader van de algemene zorgplicht is het noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen.